

Měsíčník EU aktualit

číslo 124,
leden 2014

strana 3	Události: Lotyšsko se stalo 18. členem eurozóny
strana 6	Sloupek EK: TTIP – Transatlantic Trade and Investment Partnership
strana 8	Drobnohled: Předsednictví Řecka v Evropské unii
strana 9	Hlavní téma: Bankovní unie jako odpověď EU na finanční krizi
strana 15	Seznamka: Nástroj pro propojení Evropy – CEF

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13a
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička

manažer EU Office

+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Iva Dlouhá

+420 956 718 015, idlouha@csas.cz

Jana Majchráková

+420 956 718 012, jmajchrakova@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEG. ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Richard Lev

ředitel odboru Projektové poradenství

+420 731 192 877, lev@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Evropská
komise

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

dovoluji Vám popřát všechno nejlepší v novém roce 2014, hodně úspěchů a nezbytného štěstí, jak v pracovním, tak v soukromém životě.

Začátek ledna vždy svádí k bilancování roku uplynulého a věštění toho, jak se nám všem povede v tom nastupujícím. Pojdme se na toto bilancování stručně podívat optikou evropské integrace. Téma dluhové krize sice není úplně zažehnáno, ale letos by se mělo na úvodní stránky novin a časopisů dostávat zase o něco méně často než loni. Irsko jako první země opustila záchranný program EU a MMF, v rámci kterého od listopadu 2010 dostávalo souhrnné půjčky za 85 miliard eur. Podobný vývoj proběhl i ve Španělsku. Na konci prosince Evropský záchranný mechanismus uzavřel program pomoci španělskému bankovníctví s celkovou částkou ve výši 41,3 miliardy eur, kde zbytek ze schváleného rámce až 100 miliard zůstal nevyčerpán.

Zlobit by v příštím roce mohlo Řecko, i když i zde se fundamentální situace zlepšuje a pro letošní rok by mělo do Helénské republiky konečně – po 6 (!) letech recese – zavítat nesmělé hospodářské oživení. Nicméně to nebude mít ani zdaleka sílu na to, aby přispělo ke splácení astronomických veřejných dluhů, které se jeví jako nesplacitelné (pro rok 2013 Evropská komise očekává veřejný dluh ve výši 176 % HDP). Proto letos očekáváme zahájení debaty na téma dalšího odpouštění řeckých veřejných dluhů investory. Vedle těch soukromých by se mohlo jednat i o subjekty veřejné povahy – tedy členské státy eurozóny a MMF. To samozřejmě bude vyvolávat turbulence na finančních trzích.

O osudu „dluhové krize eurozóny“ se však bude rozhodovat v Itálii, ve druhé nejzadluženější zemi starého kontinentu. Držme palce premiéru Enrico Lettovi, aby dokázal protlačit nezbytné strukturální reformy a udržel důvěru zahraničních investorů. Pokud nedejde k dalšímu comebacku politicky nesmrtelného Silvia Berlusconiho, může se mu to podařit.

Lepší vyhlídky podpořilo i prosincové jednání Ecofinu, na kterém získal klíčový pilíř bankovní unie – tedy jednotný mechanismus pro řešení problémů – opět jasnější obrysy. Bankovní záchranu by měli do budoucna na svých bedrech nést především akcionáři a větší vkladatelé (tzv. bail-in mechanismus), sanace z peněženek národních a evropských daňových poplatníků by měla být až poslední instancí. Téma bankovní unie je tak rozsáhlé a významné, podle některých komentátorů dokonce představuje největší změnu od zavedení eura, že mu věnujeme aktuální hlavní téma. Zpracoval ho Tomáš Kozelský.

S novým rokem jsme přišli s novinkou v Měsíčníku. Zavádíme novou rubriku Seznamka. Nezadaní čtenáři, nejásejte. V rubrice Vás neseznámíme s podobně nezadanou osobou ani s autorkou Janou Majchrákovou, ale s jednotlivými programy nového programovacího období 2014 až 2020. Začínáme s prvním rozpočtovým okruhem „Inteligentní růst podporující začlenění“ a konkrétně programem Nástroj pro propojení Evropy (CEF - Connecting Europe Facility), ze kterého mají být financovány strategické projekty v oblasti dopravní, energetické a telekomunikační infrastruktury.

V úvodníku již moc místa nezbyvá, takže jen v rychlosti. V našem lednovém čísle najdete plno dalších zajímavých článků. Za všechny zmiňme přijetí Lotyšska za 18. členu eurozóny, nástup řeckého předsednictví Rady EU a pokrok v Transatlantickém obchodním a investičním partnerství.

Příjemné počtení a úspěšný vstup do nového roku přeje Jan Jedlička

Od prvního ledna 2014 se ujalo předsednictví v Radě Evropské unie Řecko. - Jaké byly závěry prosincového summitu EU? Mezi hlavní projednávaná témata patřila Bankovní unie, bezpečnostní a obranná politika EU a také přístupová jednání se Srbskem. - Pracovní skupina v rámci EU, která byla jmenována, aby přezkoumala rejstřík transparentnosti, předložila několik návrhů na jeho zlepšení. - Lotyšsko přijalo prvního ledna 2014 euro. - Založit účet v zahraničí bude brzy jednodušší.

POLITIKA

Řecko v čele EU: co nás čeká příští půlrok?

Prvního ledna přebralo od Litvy předsednické otěže **Řecko**. Celkově se jedná již o pátou řeckou předsednickou roli, ale na rozdíl od předchozích zkušeností se nyní země musí vyrovnávat s následky hospodářské a finanční krize. „Černá ovce“ evropské osmadvacítky chce **snížit náklady na vedení předsednictví** a zaměřit se především na růst a zaměstnanost. Dalšími výraznými tématy budou i imigrace a námořní politika.

Příští půlrok toho však čeká EU mnohem víc – kromě jiného například **evropské volby**, jednání o klimaticko-energetických cílech či pražská konference týkající se situace na Ukrajině, která nedávno odmítla podepsat **Asociační dohodu** s Evropskou unií. Více informací o řeckém předsednictví a jeho hlavních prioritách se dočtete v článku Tomáše Kozelského v rubrice “Drobnohled” na str. 8.

Budoucí předsednictví v Radě EU do roku 2020

2. pol. 2014	Itálie	1. pol. 2015	Lotyšsko
2. pol. 2015	Lucembursko	1. pol. 2016	Nizozemsko
2. pol. 2016	Slovensko	1. pol. 2017	Malta
2. pol. 2017	Velká Británie	1. pol. 2018	Estonsko
2. pol. 2018	Bulharsko	1. pol. 2019	Rakousko
2. pol. 2019	Rumunsko	1. pol. 2020	Finsko

<http://gr2014.eu/>

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/recko-v-cele-eu-co-nas-ceka-pristi-pulrok-011411>

Hlavní závěry prosincového summitu EU

Ve dnech 19. a 20. prosince 2013 se v Bruselu konal pravidelný summit, na kterém zasedali lídři členských států EU. Mezi hlavní témata, která byla na summitu probírána, patřila **bankovní unie, evropská obranná politika a přístupová jednání se Srbskem**.

Evropská rada na summitu schválila klíčovou část bankovní unie – tzv. **Jednotný rezoluční mechanismus**, kterou předtím potvrdili ministři financí EU. Ještě před samotným odsouhlasením však zazněla na stranu dohody silná kritika ze strany Evropského parlamentu. Podle europoslanců by měla na evropské banky **dohlížet Evropská komise**. Navrhovaný mechanismus, v rámci kterého by část pravomocí zůstala v rukou států, je podle nich příliš složitý. Bankovní unií se zabýváme v hlavním tématu našeho Měsíčníku na str. 9.

Jasná shoda nepanovala ani ohledně dalšího klíčového tématu summitu - **bezpečnostní a obranné politiky**, které v posledních letech příliš velká pozornost věnována nebyla. Společná obranná a bezpečnostní politika, kterou má EU od roku 1999, členské státy poměrně výrazně rozděluje. Například Spojené království se razantně staví proti rozšiřování

obránné úlohy Unie, které považuje právě za konkurenci NATO. Podle britských médií nesouhlasí ani se **společnými projekty v obranném průmyslu**. V této souvislosti se mluví například o vývoji evropského bezpilotního letadla.

Na summitu se mluvilo také o rozšíření. **Přístupová jednání se Srbskem** by měla začít 21. ledna 2014. Lídři se také shodli, že Asociační dohoda s Gruzii a Moldavskem by měla být podepsána nejpozději do srpna roku 2014. K podepsání této dohody nechává Unie dveře otevřené také Ukrajině.

http://ec.europa.eu/news/employment/131220_en.htm

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/summiteu:statypodpořilybankovniunii.epjistorekritizuje>

Rejstřík lobbistických skupin EU by mohl být do čtyř let povinný

Pracovní skupina v rámci EU, která byla jmenovaná, aby přezkoumala **rejstřík transparentnosti**, předložila v prosinci svá doporučení. Změny by měly vést ke zvýšení transparentnosti při vytváření evropské politiky, a to především skrze větší transparentnost činnosti lobbistů akreditovaných u institucí EU. V seznamu, který obsahuje přibližně **30 návrhů** na zlepšení, se pracovní skupina shodla na řadě změn.

Hlavní změny rejstříku transparentnosti

Přístup k Evropskému parlamentu a Evropské komisi by měl být povolen pouze akreditovaným organizacím;

Registrovaní lobbisté by měli mít možnost poskytnout podnět Evropskému parlamentu a Evropské komisi;

Údaje, které lobbistické organizace nezveřejňují, by měly být určitým způsobem kontrolovány a vnější aktéři by měli mít snadnější možnost upozorňovat na nepřesnosti v dokumentech;

Lobbisté, kteří nebudou splňovat pravidla, by měli být vyškrtnuti z databáze a neměly by jim být poskytovány výhody plynoucí z registrace.

V průběhu hodnotícího procesu diskutovali členové evropských institucí a dalších zúčastněných stran o možnosti **povinné registrace lobbistů**. Pracovní skupina poté ve svých doporučeních předložila plán vedoucí k zavedení povinného rejstříku. Rada Evropské unie, která reprezentuje všech 28 členských států, se k rejstříku vyjádří na **začátku roku 2014**.

Evropský parlament a Rada poté zformulují právní rámec pro povinnou registraci. Do roku 2016 předloží Evropská komise návrh Radě, který bude požadovat **jednomyslné schválení povinného rejstříku** všemi členskými státy. Pokud budou souhlasit, **mohl by rejstřík vstoupit v platnost do roku 2017**. Pokud ne, proběhne v roce 2017 celkové přezkoumání.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1252_en.htm

<http://www.euractiv.cz/evropske-institute/clanek/rejstrik-lobbistickych-skupin-eu-by-mohl-byt-do-ctyr-let-povinny-011382>

EKONOMIKA A EURO

Lotyšsko přijalo 1. 1. 2014 euro

Eurozóna se 1. ledna rozrostla o další zemi. Osmnáctým členem **používajícím euro se stalo Lotyšsko**. Definitivně o tom rozhodli ministři financí eurozóny loni v červenci. Dnes již bývalá lotyšská měna lat byla na euro stabilně navázána už od vstupu země do Unie v roce 2004. Členstvím v eurozóně tak Riga především nově získala **možnost podílet se na měnové politice eurozóny**. I přesto však euro v Lotyšsku příliš velkou podporu nemá – podle nedávného průzkumu veřejného mínění zadaného ministerstvem financí **souhlasí s přijetím společné měny jen necelých 40% obyvatel**.

Lotyši mají nyní k dispozici dvoutýdenní přechodné období, po které budou vedle sebe obíhat obě měny, jak euro, tak lat. Lotyšská měna lat je přepočtena na euro při kurzu **0,702804 latu za jedno euro**. Tento koeficient odpovídá kurzu latu v rámci Evropského mechanismu směnných kurzů (ERM II). Centrální banka provádí výměnu hotovosti zdarma od 1. ledna 2014 **po neomezenou dobu**. Pošty budou provádět výměnu hotovosti zdarma pouze do 31. března 2014, komerční banky pak do 30. června 2014.

Banky se eury předzásobují již od listopadu, velcí klienti komerčních bank od 10. prosince. Od 1. října 2013 také platí povinnost pro obchodníky uvádět ceny zboží a služeb zároveň **v letech i v eurech**. Povinnost bude platit až do 30. 6. 2014.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1307_en.htm

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/recko-v-cele-eu-co-nas-ceka-pristi-pulrok-011411>

Záchranný kruh eurozóny opouští Irsko a Španělsko

Konec loňského roku přinesl důkaz, že pomoc eurozóny prostřednictvím záchranných mechanismů – alespoň v některých případech – funguje. Důkazem je **Irsko**, které se stalo první zemí, jež oficiálně opustila záchranný program, do něhož vstoupila v listopadu 2010, kdy si dohodla **finanční balíček ve výši 85 miliard eur**.

Ukončení programu pomoci pro španělský bankovní sektor na konci loňského roku ohlásil Evropský stabilizační mechanismus (ESM). **Španělsko** nakonec nevyužilo celý rámcový úvěr v maximální výši **100 miliard eur** a z ESM **vyčerpalo „pouze“ 41,3 miliardy eur**.

http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/ireland/index_en.htm

http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/spain/index_en.htm

Založit účet v zahraničí bude brzy snazší

Založení platebního účtu v jiné členské zemi EU bez ohledu na to, zda v ní má spotřebitel trvalý pobyt, nebo ne, bude brzy jednodušší. Připravovanou legislativu, která zdůrazňuje i **větší**

transparentnost poplatků za platební účet či snadnější změnu banky, schválil začátkem prosince na svém plenárním zasedání ve Štrasburku Evropský parlament.

Nová legislativa spotřebitelům **umožní zřídit si platební účet u jakéhokoliv poskytovatele platebních služeb v EU** bez ohledu na trvalý pobyt nebo státní příslušnost spotřebitele. Členské státy zajistí, aby všichni poskytovatelé platebních služeb v obecných retailových platebních službách nabízeli jako nedílnou součást platební účty se základními prvky.

Podmínky přístupu k základnímu platebnímu účtu nesmí být diskriminační. Bude zakázáno projevit diskriminaci jakýmkoli viditelným způsobem, např. **prostřednictvím jiného vzhledu karty apod.** Účty budou moci být otevřeny každému občanovi, který legálně pobývá v EU a za předpokladu, že má **skutečný vztah ke členskému státu**, v němž si chce platební účet zřídit, tzn., např. zde studuje, nebo se stěhuje za prací. Základní platební účet umožní zákazníkům platit a vybírat hotovost a provádět platební transakce v rámci EU. Nebude však možné **žádné přečerpání účtu**, s vedením tohoto účtu budou spojeny nižší poplatky.

Pro vstup legislativy v platnost ho ještě musí schválit ministři financí členských států na zasedání Rady EU.

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/content/20131206IPR30037/html/Basic-bank-accounts-for-all>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/otevrit-si-ucet-v-jinde-v-eu-bude-v-budoucnu-snazsi-011371>

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Tabáková směrnice vybojována, ochucené cigarety skončí

V polovině prosince 2013 potvrdili diplomaté členských zemí EU **předběžnou dohodu o tabákové směrnici**. Pokud nenastanou komplikace, tabáková směrnice tak může být brzy finálně schválena. **Dohodu ještě musí formálně potvrdit Rada EU a Parlament**. To by se mělo stát do března roku 2014. Pravidla pak začnou platit v roce 2016.

V Unii tak budou **zakázány cigarety s charakteristickými příchutěmi**. Výjimku budou mít výrobky s mentolovou příchutí, pro které bude zákaz platit až od roku 2020. Zdravotní varování budou nově pokrývat **65% předních i zadních stran** krabiček a budou doplněna varovnými obrázky.

Diplomaté členských zemí EU se předběžně dohodli na podobě tabákové směrnice. Formálně ji musí nyní ještě potvrdit Rada EU a Parlament. - Evropa předběžně zpřísnila pravidla pro přesuny pracovníků. - Europoslanci a členské země schválili „backloading“ 900 mil. emisních povolenek. - Od roku 2014 mají ve členských zemích EU začít povinné rekonstrukce některých budov státní správy. - Brusel přitvrdí limity pro uhelné teplárny. - Nová vláda ČR možná zasáhne do přípravy fondů EU pro období 2014-2020.

Pokud jde o **e-cigarety**, pravidla pro jejich regulaci by nakonec mohla být v určitém smyslu pružná. Jeden z problémů při vyjednávání spočíval v **obsahu nikotinu**, který tyto výrobky obsahují. Státy žádaly, aby se všechny e-cigarety s obsahem nikotinu nad 3 mg/ml prodávaly jako léčivé přípravky. Dostupné by tak byly pouze v lékárnách. To ale odmítali europoslanci, podle kterých mají být elektronické cigarety široce dostupné. Ve výsledku budou za léčivé přípravky považovány pouze **výrobky s obsahem nikotinu nad 20 mg/ml**. Rada e-cigaret se tak bude dál prodávat mimo lékárny. Jednotlivé členské země ale budou moci rozhodnout o přísnější regulaci právě podle pravidel pro léčivé přípravky.

Boj se rozhořel také nad **vyměnitelnými náplněmi e-cigaret**. Rada členských zemí je chtěla zakázat. Nakonec dohoda zní tak, že pokud vyměnitelné náplně kvůli bezpečnosti zakáží více než tři země, Komise bude moci uvalit celoevropský zákaz. Parlament ani státy by to už nemusely potvrzovat. Náplně by navíc měly obsahovat maximálně **2 ml tekutiny**, a tedy **40 mg nikotinu**. To se rovná přibližně dvěma krabičkám cigaret.

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/content/20131216IPR31001/html/Tobacco-directive-MEPs-reach-agreement-with-Council-of-Ministers>

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/o-tabakovou-smernici-je-dobojovano-011392>

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Evropa předběžně zpřísnila pravidla pro přesuny pracovníků

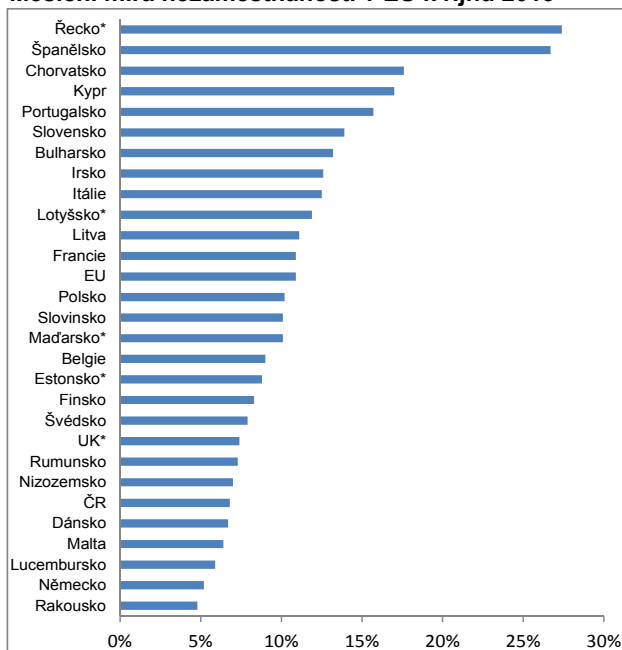
Ministři práce zemí Evropské unie předběžně schválili **přísnější pravidla pro zaměstnávání levných dočasných pracovních sil** z východoevropských zemí EU a odjinud. Vyhověli tím požadavkům odborů a zemí, jako je Francie, proti naopak byly některé východoevropské země, například Maďarsko.

Odbory a některé země si stěžují, že nynější unijní legislativa **dává firmám možnost přesouvat levné zaměstnance sezónně z jedné země EU do druhé**. To podle odborů bere práci domácím. Návrh na zpřísnění donutí firmy k většímu papírování ve snaze dokázat, že dočasné kontakty se zahraničními pracovníky jsou uzavřeny „v dobré víře“.

Konečnou dohodu v této věci by měly nyní dojednat země EU a Evropský parlament. To může trvat až několik měsíců. Každý rok přesouvají zaměstnavatelé z EU mezi jednotlivými zeměmi miliony pracovníků. Týká se to hlavně oborů **stavebnictví, zemědělství, pohostinství a dopravy**.

Diskutované opatření jde přesně proti duchu sjednocování Evropy a **prohlubování principů jednotného vnitřního trhu**. Problémem Evropy je nepružný trh práce a přijetím těchto pravidel se nevyřeší, naopak. Návrh se jeví ještě paradoxnějším, když se podíváme na statistiky míry nezaměstnanosti – zatímco v periferních částech Unie je bez práce každý čtvrtý občan, jinde „nejsou lidi“.

Měsíční míra nezaměstnanosti v EU k říjnu 2013

Zdroj: Eurostat; *) září 2013

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lsa/139997.pdf

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/evropa-predbezne-zprislila-pravidla-pro-presuny-levnych-pracovniku-011367>

ENERGETIKA A DOPRAVA

“Backloading” finálně schválen

Europoslanci a členské země formálně **schválili dočasné stažení 900 milionů emisních povolenek** ze systému aukcí. Nejprve backloading schválili europoslanci na plenárním zasedání EP 10. prosince 2013, poté ho potvrdili také ministři životního prostředí EU 16. 12. 2013 na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov.

Dočasné odebrání povolenek ze systému emisního obchodování **by mohlo začít v dubnu nebo květnu 2014**. Dočasné odebrání 900 milionů povolenek z aukcí má mít podle odborníků v budoucnu vliv na jejich cenu. Ta je dlouhodobě příliš nízká a nevede podniky k tomu, aby investovaly do zelených opatření. Evropská komise se proto tímto opatřením snaží trh znovu nastartovat.

Europoslanci a ministři zatím rozhodli pouze o změně ve směrnici o emisním obchodování, která Evropské komisi umožní zásah do harmonogramu aukcí. Jak ale Komise zásah provede, o tom budou ještě členské země hlasovat v polovině ledna. **Existují dva návrhy:**

- První scénář počítá se stažením 400 milionů povolenek z aukcí v roce 2014 a 500 milionů povolenek v roce 2015.

Události

Zpět do systému by se povolenky vrátily v letech 2019 (300 milionů) a 2020 (600 milionů).

- Druhá varianta navrhuje zpoždění 400 milionů povolenek v roce 2014, 300 milionů v 2015 a 200 milionů v roce 2016. Navrácení by pak probíhalo způsobem: prvních 300 milionů během roku 2019 a dalších 600 milionů v roce 2020.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/envir/140105.pdf

<http://www.euractiv.cz/energeticka-ucinnost/clanek/emisni-povolenky-ceka-dulezity-tyden-cr-backloading-podpori-eu-ets-emise-co2-900-milionu-011362>

Stát musí renovovat své budovy, podle Evropské unie má šetřit energii

Od roku 2014 mají ve členských zemích EU začít **povinné rekonstrukce některých budov státní správy**. Nařizuje to směrnice o energetické účinnosti. V číselném vyjádření má jít každoročně o 3 % celkové podlahové plochy takových staveb, které mají větší rozlohu než 500 metrů čtverečních. Při renovacích je nutné se zaměřit alespoň na minimální požadavky pro úspory energií.

Týká se to ovšem jen těch budov, které vlastní ústřední orgány státu, a které zároveň tyto úřady využívají. **Jde tak o sídla ministerstev a některých institucí** jako například Energetického regulačního úřadu. Původně se ve směrnici počítalo se všemi veřejnými budovami. Členské země ale v průběhu vyjednávání návrh zmírnily.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:315:0001:0056:CS:PDF>

<http://www.euractiv.cz/energeticka-ucinnost/clanek/stat-bude-povinne-renovovat-sve-budovy-podle-eu-ma-setrit-energi-i-zateplovani-energie-ucinnost-stavebnictvi-011374>

Brusel přitvrdí limity pro uhelné teplárny

Diskuze o prolomení těžebních limitů hnědého uhlí budou možná brzy zbytečné. Po připravovaných emisních limitech pro největší elektrárny a teplárny, které by toto palivo téměř vyřadily z používání, Komise přišla také s **návrhem limitů pro střední zdroje o výkonu jednoho až padesáti megawattů**. I z nich vyplývá, že hnědé uhlí jako zdroj tepla pro malé podniky, menší teplárny či blokové výtopny nejspíš skončí.

Komise chce zpřísnit především limit pro **oxidy síry** – látky, které vyvolávají kyselou dešť. Oproti limitům, jež začnou platit od roku 2018, by nové hodnoty měly být více než třikrát nižší. Platit by začaly od roku 2025. Řada tepláren se teprve chystá na plnění limitů po roce 2018. Ministerstvo životního prostředí při přípravě vyhlášky, která stanoví emisní limity, odhadovalo, že **náklady u větších spalovacích zdrojů mohou dosahovat desetimilionů korun**.

Pro řadu uhelných zdrojů by tak v případě schválení přísnějších limitů od roku 2025 bylo výhodnější **uhelný kotel nemodernizovat** a přejít na jiné palivo. U zemního plynu

například EK s emisními limity hýbat nechce. Plyn je ale dražší než uhlí, což by se promítlo do cen tepla. EK návrh směrnice představila jako **jedno z opatření na zlepšení kvality ovzduší**.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1274_en.htm

<http://www.euractiv.cz/energeticka-ucinnost/clanek/brusel-pritvrdi-limity-pro-uhelne-teplarny-011400>

KOHEZNÍ POLITIKA

Podle Věry Jourové nová vláda zasáhne do přípravy fondů EU

V současné době čeští vyjednavči spolu se zástupci Evropské komise ladí strategii, do jakých oblastí by měly od roku 2014 proudit evropské peníze. Jasně musejí mít nejpozději do jara, kdy budou schvalovat poslední verzi tzv. **“Dohody o partnerství”**. Podle místopředsedkyně hnutí ANO Věry Jourové tím ale vzniká určitý časový prostor, který může nová vláda využít k prosazení některých změn a je pravděpodobné, že vznikající vláda do přípravy čerpání prostředků zasáhne. Na mušce má především **tzv. národní rozvojové priority**, které na konci léta 2011 schválila ještě Nečasova vláda.

Podle političky, o které se spekuluje jako o budoucí ministryni pro místní rozvoj, bude nová vláda **akcentovat oblasti, jako je zaměstnanost, veřejná infrastruktura a věda a výzkum**. Zda ale strategický dokument dozná nějakých změn, bude podle ní záležet až na výsledcích analýzy, kterou si koalice nechává zpracovat. Pokud se nová koaliční vláda rozhodne strategii pro evropské fondy 2014-2020 přepracovat, spuštění čerpání evropských fondů v příštím roce to ale podle Jourové neohrozí.

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/vera-jourova-do-pripravy-fondu-eu-zasahneme-spusteni-cerpani-to-ale-neohrozi-011384>

Česká republika uzavře smlouvu s EU nejdříve v létě 2014

Česko se řadí k zemím EU, kterým se při přípravě Dohody o partnerství, strategického dokumentu pro programové období 2014+ údajně „daří“. I přesto, že Komise upozornila ČR na některé nedostatky, podle 1. náměstka ministra pro místní rozvoj Daniela Brauna, **by mohla dohoda být podepsána do léta roku 2014**. Záležet bude ale také na tom, kdy legislativu k evropským fondům definitivně schválí unijní instituce.

Komise vytyká ČR např. to, že by měla z evropských fondů podporovat **vodní dopravu**. Za nedostatečné Brusel považuje i to, že představy ČR o využívání evropských peněz nejsou dostatečně provázány s doporučeními, kterých se zemi na jaře letošního roku dostalo od Evropské rady. Mezi připomínkami Komise najdeme i **chybějící zákon o státní službě**, Komise trvá i na vyřešení otázek v posuzování vlivu na životní prostředí či **regulace vodohospodářského sektoru**.

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/daniel-braun-cr-patri-pri-priprave-dohody-o-partnerstvi-mezí-top-staty-011363>

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvky do rubriky „Sloupek Komise“. V lednovém čísle se věnuje zajímavému tématu, tzv. dohodě o Transatlantickém partnerství pro obchod a investice (TTIP - Transatlantic Trade and Investment Partnership) mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými. Kdy se začalo o dohodě jednat, co je jejím obsahem a cílem, jak tato jednání pokračují a co by uzavření dohody přineslo, se dočtete v následujícím článku.

TTIP - TRANSATLANTIC TRADE AND INVESTMENT PARTNERSHIP

Jednání o zóně volného obchodu EU-USA pokračují

Evropská unie a Spojené státy americké jsou největšími hospodářskými velmocemi na světě – společně představují přibližně polovinu světového HDP. Odráží se to i v obchodně-investičních tocích. Každý den se zobchoduje zboží a služby v hodnotě 2 miliard eur.

USA jsou největším vývozním trhem EU, ročně od EU nakupují výrobky za 264 miliard eur, tj. 17% celkového vývozu EU. Dalších přibližně 260 miliard eur za rok dosahuje vzájemný obchod se službami. Od transatlantické obchodní výměny se odvíjí přibližně 15 milionů pracovních míst na obou stranách oceánu.

Podle názoru mnoha politiků, ekonomů a podnikatelů by však objem vzájemného obchodu mohl dále růst, pokud by se podařilo odstranit některé bariéry. Již před dlouhou dobou se proto objevila myšlenka vytvořit mezi EU a USA zónu volného obchodu.

Ovšem až v roce 2011 byla ustanovena pracovní skupina složená ze zástupců EU a USA, jejímž úkolem bylo důkladně posoudit možné dopady uzavření takové dohody. Tato skupina konstatovala, že zóna by byla významným přínosem pro obě strany, a navrhla zahájit oficiální jednání.

Co znamená „TTIP“?

Na straně EU nejdříve vyslovil svou podporu takové dohodě Evropský parlament. Následovalo schválení mandátu, který k jednání jménem EU získala od všech členských států Evropská komise.

V červnu loňského roku tak mohl na summitu G8 v severoirském Lough Erne předseda EK José Manuel Barroso společně s předsedou Evropské Rady Hermanem Van Rompuyem, britským premiérem Davidem Cameronem a prezidentem USA Barrackem Obamou jednání o nové dohodě zahájit. Její oficiální název zní Transatlantické partnerství pro obchod a investice – Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP).

Vyjednávací týmy, které od června střídavě jednají ve Washingtonu a Bruselu, krátce před vánočními svátky ukončily již třetí kolo diskusí. Počátkem roku 2014 bude v jednání o dohodě s americkou stranou pokračovat evropský komisař pro obchod Karel De Gucht.

V Bruselu se následně uskuteční čtvrté setkání vyjednávacích týmů. Kdy bude dohoda uzavřena, nelze v současné době odhadnout, obě strany se ale chtějí vyhnout zdlohavému vyjednávání.

Co je obsahem a cílem?

Zcela konkrétním cílem je odstranit cla a regulatorní omezení obchodu se zbožím.

Mezi další cíle projektu *t r a n s a t l a n t i c k é h o* partnerství patří uvolnění komerčních služeb, zajištění maximální možné ochrany, jistoty a rovných podmínek evropským investorům v USA a rovněž zlepšení přístupu evropských firem k veřejným zakázkám ve Spojených státech, zajištění silnější ochrany evropských zeměpisných označení a řešení zásad hospodářské soutěže.

Současně si Evropská komise klade za cíl zajistit, aby dohoda respektovala mezinárodní úmluvy a normy v oblasti životního prostředí a pracovních věcí a podporovala vysokou úroveň ochrany životního prostředí, pracovníků a spotřebitelů.

Co by uzavření dohody přineslo?

Jakmile se začne naplno uplatňovat, mohlo by mít ambiciózní a komplexní transatlantické obchodně-investiční partnerství značný hospodářský přínos jak pro EU, tak pro USA.

Nezávislé analýzy vypracované pro Evropskou komisi ukazují, že vývoz EU do USA by se zvýšil o 28%, což odpovídá dodatečnému příjmu za zboží a služby vyvezené z EU ve výši 187 miliard eur. Rovněž obchod EU a USA se zbytkem světa by se zvýšil o více než 33 miliard eur.

Celkově by navýšení obchodu mezi oběma stranami spolu s nárůstem obchodu s jinými partnery znamenalo zvýšení celkového vývozu EU o 6%, u amerického vývozu pak o 8%. U vývozců v EU a v USA by to odpovídalo dodatečným příjmům z prodeje zboží a služeb v hodnotě 220 miliard, respektive 240 miliard eur.

Jinými slovy, snížením byrokratické zátěže i spotřebitelských cen by budoucí obchodní dohoda s USA přinesla každé evropské domácnosti průměrně téměř 545 eur ročně navíc.

Přínosy pro EU a USA by nebyly na úkor zbytku světa. Liberalizace obchodu mezi EU a USA by HDP ve zbytku světa potenciálně zvýšila téměř o 100 miliard eur.

Jak postupují jednání mezi EU a USA můžete sledovat na stránkách Evropské komise s aktuálním zpravodajstvím o dohodě TTIP: <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip/>.

V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech:

<http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <http://gr2014.eu/events/>.

Informační
servis

Zasedání klíčových institucí EU

6. – 9. 1. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
13. – 16. 1. 2014	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
20. 1. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zahraniční záležitosti	
20. – 23. 1. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
21. 1. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro všeobecné záležitosti	
23. – 24. 1. 2014	Atény, Řecko
- Neformální setkání ministrů vnitra a spravedlnosti	
23. – 24. 1. 2014	Atény, Řecko
- Neformální setkání ministrů obrany	
27. 1. 2014	Brusel, Belgie
- Euroskupina	
28. 1. 2014	Štrasburk, Francie
- Zasedání Rady pro ekonomické a finanční záležitosti	
3. – 6. 2. 2014	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
11. 2. 2014	Brusel, Belgie
- Evropská soutěž Forum 2014	
11. – 12. 2. 2014	Singapur
- Summit EU-ASEAN k letectví	
24. – 27. 2. 2014	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
10. – 13. 3. 2014	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	

Zdroj: www.europa.eu, <http://gr2014.eu/events/>, přístup ke dni 30. 12. 2013

V lednovém Měsíčníku se v rubrice „Drobnohled“ věnuje Tomáš Kozelský právě začínajícímu řeckému předsednictví v Radě Evropské unie. Řecko převzalo 1. ledna 2014 půlroční štafetu předsednictví po Litvě, a v polovině roku ho vystřídá další z jižních států Evropy, Itálie. Mezi dlouhodobější cíle, kterých chce během svého předsednictví Řecko dosáhnout, patří především hospodářský růst, vytváření nových pracovních míst a zlepšení konkurenceschopnosti EU.

PŘEDSEDNICTVÍ ŘECKA V EVROPSKÉ UNII

Předsednictví Rady Evropské unie se od 1. ledna 2014 ujalo Řecko. V čele Evropské unie bude až do 30. června 2014. Tato role není pro Řecko žádnou novinkou, bude to už jeho páté předsednictví. Poprvé se předsednictví Rady ujalo v 2. pololetí roku 1983 a poté 1988, následované 1. pololetím v letech 1994 a 2003.

Česká republika předsedala Radě zatím jen jednou od ledna do června roku 2009 s prioritami zaměřenými na ekonomiku, energetiku změny klimatu a na otevřenou a bezpečnou Evropu.

Řecko vystřídal po šesti měsících Litvu, která převzala předsednictví po Irsku. Tato „trojka“ má vedle priorit jednotlivých států i společné plány tří po sobě jdoucích předsednictví, které mají splňovat i dlouhodobější cíle, než jsou šestiměsíční priority států.

Mezi jejich hlavní cíle například patří:

- hospodářský růst, vytváření pracovních míst;
- zajištění finanční stability, posílení hospodářské a měnové unie;
- zlepšení konkurenceschopnosti průmyslu EU;
- klást důraz na výzkum, inovace a vývoj ...

Řecko to však v následujících měsících nebude mít nejen s předsednictvím jednoduché. Země je zmítaná vysokou nezaměstnaností, finančními problémy, které už několikrát musely být řešeny na úrovni Evropské unie a veřejným dluhem, který je nejvyšší v celé Evropské unii.

I proto chce Řecko ukázat, že umí být úsporné. Za předsednictví chce utratit méně než 50 miliónů eur, což oproti některým jiným státům představuje mnohem nižší částku (např. ČR utratila cca 130 mil. eur). Během řeckého předsednictví v květnu 2014 proběhnou i osmé přímé volby do evropského parlamentu.

Řecké základní priority

Růst, zaměstnanost a soudržnost

Růst a zaměstnanost jsou strukturálně a neoddělitelně spojeny. V době, kdy je míra nezaměstnanosti (hlavně nezaměstnanost mladých) ve většině členských států vysoká, je nutné tento aspekt hospodářské krize snižovat.

Hospodářský růst by měl být hnací silou na cestě ven z krize. Měl by pomoci vytvářet pracovní místa, posílit politickou stabilitu, napravit sociální nerovnosti a posílit Evropskou soudržnost.

Další Integrace EU - eurozóny

Finanční konsolidace a obnovení ekonomiky po hospodářské krizi patří mezi další priority řeckého předsednictví.

Cílem je zajištění stability společné měny a prohlubování integrace Evropské měnové unie a koordinace fiskálních a hospodářských politik.

Migrace, hranice, mobilita

Vzhledem k poloze Řecku je jednou z priorit také otázka migrace. Důraz je kladen na řešení problémů spojených s nelegálním přistěhovalectvím, a proto Řecko mimo jiné prosazuje i společnou migrační politiku a budování komplexního přístupu ke správě hraničního prostoru a snahu posílit preventivní opatření, aby nedocházelo k nelegálnímu přistěhovalectví.

Námořní politika

Pro Řecko jako tradiční námořní stát patří námořní politika mezi jedno z hlavních témat jejich předsednictví v Radě EU. Hlavní myšlenkou této priority je zaměření na podporu a obnovení námořní politiky celé Evropské unie ve všech jejích aspektech, není tedy omezena jen na její růst a udržitelný rozvoj.

Vztah k moři se objevuje i na podařeném logu, které představuje plující plachetnici. Přejme Řecku a vlastně i Evropské unii klidnou hladinu a dobrý vítr do plachet, který nastartuje ekonomický růst.

Pomyslné kormidlo předsednictví Evropské unie převezme od Řecku ve druhé polovině roku 2014 další přímořská země Itálie, která bude prvním státem z následující „trojky“ Itálie, Lotyšsko a Lucembursko.

Zdroj: webové stránky řeckého předsednictví (<http://gr2014.eu/>)

V hlavním tématu aktuálního čísla Měsíčníku se věnujeme bankovní unii. Jaká je idea a smysl bankovní unie, proč se EU začala vytvořením bankovní unie vůbec zabývat? Podrobně se zaměříme na problém regulace a dohledu finančních služeb v Evropské unii a na jednotlivé pilíře bankovní unie, kterými jsou: Jednotný mechanismus dohledu nad bankami, Jednotný mechanismus pro řešení problémů, společná pravidla pro fungování bankovního sektoru v EU a celoevropský systém pojištění vkladů.

BANKOVNÍ UNIE JAKO ODPOVĚĚ EU NA FINANČNÍ KRIZI

1. ÚVOD DO PROBLEMATIKY

Idea a smysl bankovní unie

Finanční krize, která od roku 2008 s krátkými přestávkami sužuje vyspělé ekonomiky, má řadu příčin. Zatímco v některých zemích nabývá primárně podoby krize veřejných financí, jinde se jedná spíše o nadměrné množství soukromých dluhů.

Začarovaný kruh

Banky patří v každé ekonomice mezi klíčové investory do státních dluhopisů. Finanční krize, která se projevuje i snížením výkonu reálné ekonomiky, ve strukturálně slabých ekonomikách vede ke zhoršení stavu veřejných financí, což se negativně projevuje na hodnotě státních dluhopisů. Snižující se hodnota státních dluhopisů vede k tomu, že do nich investující investoři – k největším patří bankovní domy – zaznamenávají ztráty. U zranitelnějších bank pak vzniká potřeba jejich sanace z veřejných zdrojů.

Tím dochází k dalšímu prohloubení veřejných dluhů a v druhém kroku i dalším poklesům hodnoty státních dluhopisů. Tento vývoj vede k dalším ztrátám investorů do státního dluhu – v první řadě bank – a zesílení jejich ztrát. Ztrátové banky, aby zabránily svému bankrotu, jsou dále zachraňovány z veřejných prostředků, čímž dochází k dalšímu prohlubování veřejného dluhu ...

Jejím aktuálním projevem v Evropě je dluhová krize, která spolu oba přístupy – tedy nadměrné zadlužení veřejného a soukromého sektoru – spojuje. A jejím nejmenším společným jmenovatelem jsou bankovní domy, kde se oba druhy neudržitelného zadlužování střetávají. V důsledku systémové úlohy bankovníctví v oblasti financování se tak bankovní domy dostávají do začarovaného kruhu – viz box.

Jedním z cílů bankovní unie je tak přerušení tohoto zhoubného stavu mezi slabými bankami a předluženými státními kasami v některých evropských zemích. Výše uvedený zacyklený scénář se přitom týká jen některých evropských ekonomik a jejich bankovních sektorů. Evropské bankovníctví jako celek nadále zůstává silným, robustním a důvěryhodným sektorem.

Projekt bankovní unie tak můžeme chápat i jako plán na přenesení dluhových potíží z národních úrovní, kde se stává bezvýchodným problémem, na celoevropskou úroveň, kde vzhledem k velikosti celoevropské ekonomiky není neřešitelným úkolem.

Hlubší skutečná HMU a bankovní unie

Většina odborníků se shodne na skutečnosti, že „finanční“ a následná „dluhová“ krize odhalila nedostatečnou úroveň regulace a dohledu (nejen) evropského finančního sektoru. Proto od roku 2010 Komise navrhla téměř 30 legislativních nástrojů na zajištění, aby všichni hráči na finančním trhu, všechny produkty a všechny segmenty trhu byly vhodně regulovány a efektivně dozorovány. Tyto nástroje tvoří základní rámec pro všech 28 členských států EU a podtrhují správně fungující jednotný trh v oblasti finančních služeb.

Probíhající dluhová krize eurozóny přinesla dodatečnou dimenzi – potřebu lépe řídit HMU (EMU; Economic and Monetary Union) v čele se společnou měnovou jednotkou eurem, aby si i do budoucna zachovala funkčnost a perspektivu. Od roku 2011 se objevil i problém začarovaného kruhu mezi některými churavějšími bankami a předluženými státy (viz box vlevo). Pro rozetnutí tohoto kruhu nestačí jen kapitálové posílení bankovního sektoru, ale je třeba přijmout dlouhodobé systémové řešení. Ta potřeba je silnější u zemí, které jsou společně spjaty společnou měnou eurem a jako nevhodnější řešení byl evropskými lídry přijat projekt tzv. bankovní unie.

Její první obrysy se začaly rýsovat v červnu 2012, kdy se k projektu bankovní unie přihlásili šéfové vlád a států na [Evropské radě](#). Tato vize byla dále rozpracována Komisí, která v listopadu 2012 přišla s [Plánem na vytvoření prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie](#) (tzv. Blueprint for a deep and genuine Economic and Monetary Union) – viz obrázek.

		Plán prohloubené a skutečné HMU		
		Sekund. právo	Změna smlouvy	
		Zahájení evropské diskuse		
CELÝ PROCES	KRÁTKODOBÝ HORIZONT V příštích 18 měsících	1. Úplné provedení evropského semestru a balíčku 6 právních aktů a rychlá dohoda na balíčku dvou právních aktů a jeho provedení	✓	
		2. Bankovní unie: finanční nařízení a dohled: rychlá dohoda na návrzích jednotného souboru pravidel a jedn. mechanismu dohledu	✓	
		3. Bankovní unie: jednotný mechanismus dohledu nad bankami	✓	
		4. Rychlé rozhodnutí o příštím víceletém finančním rámci	✓	
		5. Předchozí koordinace významných reforem a vytvoření nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost	✓	
		6. Podpora investic v eurozóně v souladu s Paktem o stabilitě růstu	✓	
		7. Vnější zastoupení eurozóny	✓	
	STŘEDNĚD. HORIZONT 18 měs. – 5 let	1. Posílení rozpočtové a hospodářské integrace	✓	✓
		2. Řádná rozpočtová kapacita eurozóny na základě nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost	✓	✓
		3. Fond pro umoření dluhu		✓
4. Evropské pokladniční poukázky			✓	
DLUHOD. HORIZONT Nad 5 let	1. Úplná bankovní unie		✓	
	2. Úplná rozpočtová a hospodářská unie		✓	
		Politická unie: přiměřený pokrok v otázce demokratické legitimacy a odpovědnosti	✓	✓

2. REFORMA REGULACE A DOHLEDU FINANČNÍCH SLUŽEB V EU

Když finanční krize v roce 2008 začínala, Evropská unie měla 27 různých regulačních systémů pro oblast bankovníctví, které byly založeny většinou na národních pravidlech, národních záchranných schématech. Nicméně některá celoevropská minimální pravidla a koordinační mechanismy již existovaly. „Před-krizový“ regulační rámec se však ve světle finanční krize ukázal jako nedostatečný, některá významná potenciální rizika (například procesy při kolapsu velkých přeshraničních bank) nebyla vůbec pokryta.

Opatření k lepšímu dohledu

Samotná regulace by však byla bez výkonného dohledu k ničemu. Z tohoto důvodu přistoupila Komise k reformě dohledu finančního sektoru. K 1. lednu 2011 byly v rámci nové dohledové architektury založeny tři nové organizace v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem (European System of Financial Supervision):

- [Evropský orgán pro bankovníctví](#) (European Banking Authority; EBA) – zajištění harmonizovaného dohledu a regulace bankovního sektoru
- [Evropský orgán pro cenné papíry a trhy](#) (European Securities and Markets Authority; ESMA) – zajištění harmonizovaného dohledu a regulace trhů cenných papírů a přímý dohled nad ratingovými agenturami a registry obchodních údajů (trade repositories)
- [Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění](#) (European Insurance and Occupational Pensions Authority; EIOPA) – zajištění harmonizovaného dohledu a regulace pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění

Zástupci národních dohledových orgánů jsou součástí tří výše uvedených institucí. Role institucí je přispívat k rozvoji pravidel jednotné regulace v Evropě, řešit přeshraniční problémy, eliminovat zabudovaná rizika a pomáhat obnovovat důvěru ve finanční sektor.

Vedle toho byla zřízena Evropská rada pro systémová rizika (European Systemic Risk Board; ESRB) za účelem sledování a vyhodnocování potenciálních rizik finanční stability, které mohou vzejít z makroekonomického rozvoje a vývoje finančního systému jako celku (tzv. makro dohled). Rada spravuje systém včasného varování před systémovými riziky a v případě potřeby vydává doporučení, jak je eliminovat.

3. HLAVNÍ PILÍŘE BANKOVNÍ UNIE

Podle původních představ měla mít bankovní unie čtyři pilíře. Prvním a nejméně kontroverzním pilířem jsou společná pravidla pro fungování bankovního sektoru v EU. Tato pravidla

Single Rulebook a jednotná regulace

V reakci na finanční a dluhovou krizi v [červnu 2009](#) vydala Rada doporučení na vytvoření „Jednotného kodexu regulačních pravidel“ (tzv. Single Rulebook), který by se vztahoval na všechny finanční instituce na vnitřním trhu EU. Rulebook je tak sada legislativních textů, které pokrývají všechny finanční sektory a produkty – banky tak musí být v souladu s jednotnou sadou pravidel. Tím tak dochází k zajištění stejných pravidel hry pro všechny bankovní subjekty a zároveň k dotvoření jednotného trhu finančních služeb.

Klíčovým dokumentem jednotného kodexu je legislativní balíček ke kapitálovým požadavkům bank tzv. [CRD IV](#), který prostřednictvím nařízení a směrnice vstoupil v platnost v červenci 2013. Smyslem balíčku je posílit kapitálové a likviditní rezervy bank a reformovat praktiky v oblasti corporate governance.

Významným legislativním prvkem je zesílení pojištění vkladů až na hranici 100 tisíc eur pro jednoho vkladatele v případě krachu bank a zkrácení výplaty vkladů na 7 pracovních dní z původních 20. Neméně důležitá je i Směrnice, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení problémů úvěrových institucí (Bank Recovery and Resolution Directive), která definuje pravidla zacházení s bankami, které se dostaly do existenčních problémů.

Další významné prvky Single Rulebook, které již vstoupily v účinnost:

- Přísnější pravidla pro [hedge fondy](#)
- Přísnější pravidla pro [prodeje na krátko](#) (short selling) a swapy úvěrového selhání (CDS)
- Komplexní sada pravidel pro [finanční deriváty](#)
- Rámec pro [ratingové agentury](#)

Další významné prvky Single Rulebook, které by měly být schváleny v příštím roce:

- Reforma sektoru [auditu](#)
- Reforma rámce proti [manipulacím na trhu](#)
- Revize stávajících pravidel fungování [trhů finančními nástroji](#) a [investičními fondy](#)
- Regulace [stínového bankovníctví](#) včetně fondů peněžního trhu a cenných papírů
- Revize řízení [referenčních sazeb](#) typu Libor
- Strukturální reformy bankovního trhu dle návrhů [expertní komise po vedením Erkki Liikanena](#)

jsou nejčastěji ve formě harmonizačních směrnic a nařízení průběžně přijímána a převáděna do praxe – viz výše kapitola „2.2. Single Rulebook a jednotná regulace“.

Naopak nejvíce kontroverzním pilířem je ten, jehož podstatou měl být jednotný celoevropský systém pojištění vkladů. Tento krok se však jeví v současnosti jako příliš ambiciózní a neprůchodný. Evropská komise se tak nyní spíše zaměřuje na to, aby na národních úrovních byly dostatečně finančně vybavené národní schémata pojištění vkladů. Návrh na vytvoření jednotného celoevropského schématu pojištění vkladů tak v současné době není na pořadu dne.

Kromě společných bankovních pravidel tak již byly odsouhlaseny (nebo jsou před finálním souhlasem) další dva klíčové a v mnohém převratné pilíře:

- Jednotný mechanismus dohledu nad bankami (Single Supervisory Mechanism, SSM)
- Jednotný mechanismus pro řešení problémů (Single Resolution Mechanism, SRM)

Jednotný mechanismus dohledu nad bankami

Jednotný mechanismus dohledu je jedním z pilířů k vytvoření bankovní unie. Měl by zajistit, aby politika Unie, která se týká dohledu nad úvěrovými institucemi, byla zavedena soudržně a efektivně, aby jednotný soubor pravidel pro finanční služby byl uplatňován stejným způsobem na úvěrové instituce ve všech dotčených členských státech.

Jednotný mechanismus dohledu je navržen tak, aby byl v souladu s fungováním vnitřního trhu finančních služeb a s volným pohybem kapitálu a zajistil včasné odhalení selhání a přijetí opatření na posílení finančních institucí, které se ocitnou v problematické situaci. Měl by také přispět k přerušení vazeb mezi rozpočty členských států a některými jejich bankami. Fungující jednotný mechanismus dohledu je nezbytným předpokladem k tomu, aby Evropský mechanismus stability, který je trvalým záchranným fondem eurozóny, mohl provádět přímou rekapitalizaci bank, jak se dohodli vedoucí představitelé eurozóny v červnu roku 2012.

Jednotného mechanismu dohledu se státy eurozóny účastní automaticky. Členské státy mimo eurozónu se rovněž mohou rozhodnout pro účast na jednotném mechanismu dohledu v rámci užší spolupráce jejich příslušných vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou.

Jak šel čas s jednotným mechanismem dohledu

I z důvodu finanční stability eurozóny padlo v červnu roku 2012 rozhodnutí o vytvoření jednotného mechanismu dohledu pro banky. ECB byly svěřeny zvláštní úkoly v oblasti dohledu. V září téhož roku Komise předkládá návrhy nařízení a sdělení týkající se vytvoření jednotného mechanismu dohledu. S tímto návrhem Evropské komise Rada ECOFIN (ministři hospodářství a financí zemí EU) na přelomu roku 2012 jednomyslně souhlasí. V březnu 2013 dosahují Rada Evropské unie, Evropská komise a Evropská parlament dohody ohledně zřízení jednotného mechanismu dohledu pro eurozónu, kterou 18. dubna 2013 Rada EU potvrzuje.

Evropský parlament v září minulého roku přijímá návrhy Komise na vytvoření jednotného mechanismu dohledu a zároveň prezident ECB Mario Draghi a předseda Evropského parlamentu Martin Schulz podepisují [prohlášení](#), v němž se obě instituce zavazují oficiálně uzavřít [interinstitucionální dohodu](#) o praktických otázkách uplatňování demokratické odpovědnosti a dohledu nad výkonem úkolů, které byly Evropské centrální bance svěřeny v rámci jednotného mechanismu dohledu.

V rámci jednotného mechanismu dohledu Evropská centrální banka odpovídá za dohled nad bankami eurozóny. Evropská centrální banka zejména:

- Zajistí jednotné uplatňování Single Rulebook v eurozóně;
- Bude ve spolupráci s vnitrostátními orgány dohledu přímo dohlížet na banky, které mají aktiva ve výši více než 30 miliard eur nebo podíl jejich aktiv představuje alespoň 20% HDP nebo které si vyžádaly či obdržely přímou veřejnou finanční pomoc z EFSF (European Financial Stability Facility), nebo ESM (European Stability Mechanism). Podle odhadů se to bude týkat cca 130 největších bank eurozóny z celkových zhruba šesti tisíc.
- Bude sledovat dohled ze strany vnitrostátních orgánů dohledu u méně významných bank. ECB se může kdykoliv rozhodnout přímo dohlížet na jednu nebo více z těchto úvěrových institucí, aby zajistila jednotné uplatňování norem dohledu.

Úkoly ECB v oblasti dohledu budou od úkolů týkajících se měnové oblasti striktně odděleny, aby se zabránilo případnému střetu zájmů mezi cíli měnové politiky a dohledu. Z toho důvodu bude v Evropské centrální bance ustanovena dozorcí rada, která bude mít na starosti činnost u dohledových úkolů. V této dozorcí radě budou mít zúčastněné členské státy nepatřící do eurozóny plnohodnotná a rovnocenná hlasovací práva. Pokud tato rozhodnutí Rada guvernérů nezamítne, budou se považovat za přijatá.

V říjnu 2013 přijímá Rada EU nařízení o jednotném mechanismu dohledu. Samotný legislativní návrh na vytvoření jednotného mechanismu dohledu se skládá ze dvou nařízení:

- první svěřuje pravomoci v oblasti dohledu Evropské centrální bance ([Nařízení Rady \(EU\) č. 1024/2013](#)),

- zatímco druhé upravuje stávající nařízení o Evropském orgánu pro bankovníctví ([Nařízení EP a Rady \(EU\) č. 1022/2013](#)).

Tato nařízení vstupují v platnost pátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie, které proběhlo 29. října 2013. Evropská centrální banka se tedy plně ujme svých úkolů v oblasti dohledu dne 3. listopadu 2014, tj. 12 měsíců po vstupu nařízení v platnost.

Jednotný mechanismus pro řešení problémů

Dalším z pilířů plánované bankovní unie se má stát jednotný mechanismus pro řešení problémů, který se bude skládat z:

- jednotného výboru pro řešení problémů - jednotný rozhodovací orgán, který by připravoval případy pro řešení problémů,
- jednotného fondu pro řešení problémů - bude z něj financována restrukturalizace problémových bank.

Jednotný mechanismus pro řešení problémů má doplňovat jednotný mechanismus dohledu, který po svém uvedení do provozu v listopadu roku 2014 zajistí, aby Evropská centrální banka přímo dohlížela na banky v eurozóně i v jiných členských státech, které se rozhodnou připojit se k bankovní unii.

V případě, že by banka podléhající jednotnému mechanismu dohledu měla i přes silnější dohled vážné problémy, jednotný mechanismus pro řešení problémů by umožnil řídit řešení těchto problémů účinným způsobem s minimálními náklady pro daňové poplatníky a reálnou ekonomiku. Důležitým systémem je i tzv. „bail in“ systém zajišťující, že pokud se banka dostane do problémů, nebudou při krytí ztrát na řadě jako první drobní střadatelé a daňové poplatníci.

V případě krachu banky se bude postupovat podle předem stanoveného pořadí, nejprve budou na řadě akcionáři a pak ostatní věřitelé, kteří investovali do bankovního kapitálu. Drobní vkladatelé do výše 100 000 eur jsou plně chráněni. U vkladů fyzických osob a malých a středních podniků nad 100 000 eur se bude postupovat tak, aby byli co nejméně dotknuti.

Tomuto návrhu Komise předcházelo uznání potřeby zřídit jednotný mechanismus Radou z prosince 2012. Jednotný mechanismus pro řešení problémů se bude vztahovat na země

eurozóny patřící do jednotného mechanismu dohledu nad bankami a ty členské země nepatřící do eurozóny, které se rozhodnou do tohoto mechanismu vstoupit.

Jednotný mechanismus pro řešení problémů (z Tiskové zprávy EK) by měl pracovat takto:

- ECB jako orgán dohledu upozorní na to, že určitá banka v eurozóně nebo banka se sídlem v členském státě účastnícím se bankovní unie má závažné finanční obtíže, které je nutno řešit.
- Jednotný výbor pro řešení problémů skládající se ze zástupců ECB, Komise a příslušných vnitrostátních orgánů (ze zemí, kde má banka své ústředí i pobočky a/nebo dceřiné společnosti) připraví řešení problémů této banky. Bude mít rozsáhlé pravomoci k analýze a definici přístupu k řešení problémů banky: jaké nástroje použít a jakým způsobem by se měl zapojit evropský fond pro řešení problémů. Do práce v této oblasti by byly intenzivně zapojeny také vnitrostátní orgány příslušné k řešení.
- Na základě doporučení jednotného výboru pro řešení problémů nebo ze své vlastní iniciativy Komise rozhodne, zda a kdy zahájit postup řešení problémů u určité banky, a stanoví rámec pro použití nástrojů k řešení problémů a fondu. Z právních důvodů totiž nemůže mít tento výbor poslední slovo.
- Bude zřízen jednotný fond pro řešení problémů bank pod dohledem jednotného výboru pro řešení problémů, aby zajišťoval dostupnost střednědobé finanční podpory během restrukturalizace banky. Bude financován z příspěvků úvěrových institucí ve výši 1 % hodnoty jejich vkladů; předpokládá se, že na konci 10letého přechodného období dosáhne fond hodnoty přibližně 55 miliard eur.

Ministři financí zemí EU se dohodli na podobě [jednotného mechanismu pro řešení problémů](#) v Bruselu 18. prosince 2013. Konečnou podobu by měla ještě formálně potvrdit Rada EU a EP. Samotný jednotný mechanismus pro řešení problémů by měl vstoupit v platnost 1. 1. 2015 a do konce ledna 2016 pak nabude účinnosti „bail in“ systém.

4. ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ

Jako reakce na finanční krizi a probíhající negativní vývoj v oblasti zadlužování probíhala a probíhají jednání a kroky vedoucí k vytvoření bankovní unie, jejíž obrysy se začaly rýsovat v roce 2012.

Bankovní unie má předcházet nejen otřesům vznikajícím v bankovním sektoru, které zasáhly EU hlavně po finanční krizi po roce 2008, ale přerušit nezdravé spojení mezi slabými bankami a předluženými státními kasami v některých evropských zemích. Pomoci tomu mají i jednotlivé pilíře bankovní unie. Např. Jednotný

mechanismus dohledu nad bankami, který bude mít dohled nad zhruba 130 evropskými bankami, a Jednotný mechanismus pro řešení problémů, byly projednávány před pár týdny.

Bankovní unie by měla zahrnovat, vzhledem k úzkému propojení a k interakci mezi členskými státy, jejichž společnou měnou je euro, všechny členské státy eurozóny. V zájmu zachování prohloubení vnitřního trhu by v rozsahu, v němž to bude institucionálně možné, měla být bankovní unie otevřena též účasti dalších členských států mimo eurozónu.

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, který nabízí EU Office České spořitelny. V rámci programu poskytujeme zdarma našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. Více informací naleznete: www.csas.cz/eu. V lednovém Měsíčníku EU aktualit Vás blíže seznámíme s podnikatelským prostředím Spojeného království.

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

Základní údaje

Oficiální název	Spojené království Velké Británie a Severního Irsku
Počet obyvatel	63 256 141 (2013)
Rozloha	243 610 km ²
Měna	libra sterlingů (GBP)
Úřední jazyk	Angličtina

Zdroje: Eurostat

Spojené království je konstituční monarchií s dvoukomorovým parlamentem a panovníkem v čele.

Panovník, jakožto hlava státu zastává spíše symbolickou a reprezentativní funkci, exekutivní moc má v rukou dolní komora parlamentu v čele s premiérem.

Aktuálním premiérem je konzervativce David Cameron, který vládne spolu s Liberálními demokraty. Nové volby se budou konat v květnu 2015.

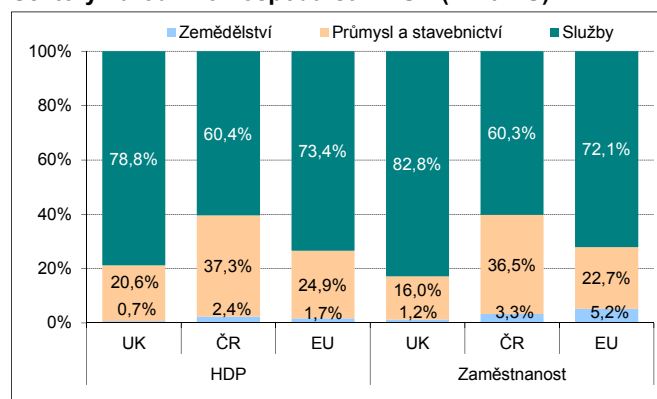
Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Spojené království se oproti Evropské unii vyznačuje minimálním podílem zemědělství jak na celkovém produktu země (0,7 %), tak na podílu zaměstnanců (1,2 %).

Podíl průmyslu je tradičně v zemi, která zavedla trend offshoringu, také pod průměrem EU a téměř dvakrát nižší, než u České republiky, přičemž zaměstnává pouze 16 % pracovní síly. Dominantou ostrovního království jsou jednoznačně služby (především ty finanční v londýnské City) které vytváří 78,7 % HDP a zaměstnávají 82,8 % osob.

Do Británie se dováží zejména stroje a zařízení, paliva a potraviny. Největšími dovozními partnery jsou Německo (12,5 %), Čína (8,1 %), Nizozemsko (7,3%) a USA (6,8 %).

Sektory národního hospodářství – UK (ČR a EU)

Zdroj: Eurostat, data z roku 2012

Nejvíce se vyváží průmyslové výrobky, paliva, chemikálie, nápoje a tabák.

Exporty směřují hlavně do Německa (11,5 %), USA (10,6 %), Nizozemska (8,9%) a Francie (7,4 %).

Makroekonomický výhled

Po velkých výkyvech v jednotlivých kvartálech v roce 2012 rostla ekonomika nakonec o 0,1%, pouze díky domácí poptávce, taženou především spotřebou domácností. Příspěvek čistých exportů k celkovému růstu byl silně záporný, přičemž změna zásob měla pouze marginálně negativní vliv.

Základní makro ukazatele	2012	2013 ^e	2014 ^e	2015 ^e
Růst HDP (%)	0,1	1,3	2,2	2,4
Míra nezaměstnanosti (%)	7,9	7,7	7,5	7,3
Inflace (%)	2,8	2,6	2,3	2,1
BÚ plat. bilance (% HDP)	-3,8	-4,3	-4,4	-4,3
Deficit veřejných rozp. (% HDP)	-6,3	-6,4	-5,3	-4,3
Veřejný dluh (% HDP)	88,7	94,3	96,9	98,6

Zdroj: Evropská komise; ^e - odhad

Odhad růstu HDP za celý rok 2013 vypadá optimisticky, již za první pololetí rostlo meziročně HDP Británie o 1%, především díky soukromé spotřebě.

Čisté exporty taktéž rostly o 0,3%, což bylo však spíše způsobené výrazným poklesem importů. Výhled do budoucna je optimistický především díky zlepšující se soukromé spotřebě, která stoupá spolu s klesající inflací.

V druhé polovině roku 2013, spolu s nižšími úroky, poroste objem investic. Do budoucích dvou let bude domácí poptávka stále hlavním tahounem růstu s pomalu, ale jistě rostoucími exporty. Od roku 2011 sice růst vládního dluhu zpomaluje, ale i přes očekávaný růst HDP by měl v roce 2016 dosáhnout magické hranice 100% zadlužení vůči HDP.

Trh práce

Míra nezaměstnanosti se i přes obecně nepříznivé podmínky na trhu práce dané slabou hospodářskou situací příliš nemění. Důvodem je nárůst polovičních úvazků.

Minimální mzda ve Spojeném království (1 020 GBP) v eurovém vyjádření dosahuje více jak 3,5 násobku české minimální mzdy s aktuální hodnotou ve výši 1 190 eur.

Významné rozdíly panují však i ve výši nákladů práce v jednotlivých odvětvích (vedle hrubých mezd zahrnují vedlejší náklady práce také sociální a zdravotní pojištění apod.). Například v odvětví stavebnictví jsou náklady práce zhruba 3krát vyšší než v ČR.

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (září 2013)	7,4 %	
Minimální měsíční mzda (2H/2013)	1 190 EUR	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích	UK	ČR
Zpracovatelský průmysl (2012)	4 123 €	1 445 €
Stavebnictví (2012)	4 446 €	1 475 €
Informační a komunikační činnosti (2012)	5 550 €	2 839 €

Zdroj: Statistické úřady Spojeného království a ČR

Základy pracovního práva

Pracovní smlouva může mít písemnou nebo ústní podobu. Maximální délka zkušební doby není stanovena, obvykle se stanovuje na několik měsíců. Minimální výpovědní lhůta je závislá na počtu odpracovaných let a pohybuje se v rozmezí od 1 týdne za 2 odpracované roky až po 12 týdnů za 12 let.

Pracovní doba činí 48 hodin týdně, ale může být po vzájemné dohodě písemně prodloužena. Nesmí však být porušeno pravidlo, podle kterého má zaměstnanec nárok na 11 hodin odpočinku mezi pracovními dny.

Základy obchodního práva

Ve Spojeném království mohou investoři založit tzv. „Public Company“, která je obdobou české akciové společnosti a dělí se na několik druhů. Může se jednat o společnost s omezeným nebo neomezeným ručením, přičemž ručení může být omezeno buď podílem společníků, nebo zárukou společníků.

Dále se může jednat o společnost soukromé/uzavřené a veřejné/otevřené, podle toho, zda jsou podíly (akcie) společnosti veřejně obchodovatelné, či nikoli.

Právní forma	Minimální kapitál
Akciová společnost (Public Company)	50 000 GBP
Evropská společnost	120 000 EUR

Zdroj: Ministerstvo hospodářství Spojeného království

Pouze u veřejných společností je požadován ze zákona minimální kapitál 50 000 GBP (cca 1,5 mil CZK). Založení soukromé společnosti s ručením omezeným potrvá 9 dní a bude k tomu potřeba 165 GBP (cca 5 000 CZK).

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Daň z příjmu fyzických osob je progresivní a tvoří ji tři daňová pásma, přičemž nejvyšší příjmy (nad 150 tisíc liber) jsou zdaňovány 45% sazbou. Základní sazba DPH činí 20%.

Do snížené 5% sazby se započítávají např. dětské autosedačky nebo energie pro domácnost. Nulová sazba je aplikována na většinu potravin nebo dětské oblečení. Výše sazby korporátní daně závisí na profitu firmy. Do 300 000 liber platí sazba 20%, firmy vydávající více jsou zdaněny 23% daní.

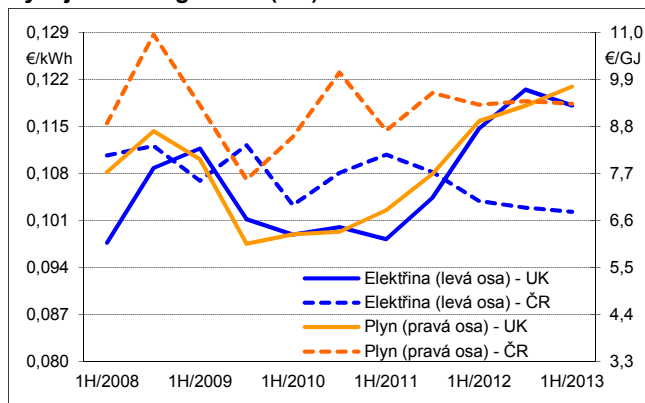
Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	20 %, 23 %
Daň z dividend nerezidentů	20 %
Daň z příjmu jednotlivců (progresivní)	20 %, 40 %, 45 %
DPH (základní / 1. snížená / 2. snížená)	20 % / 5 % / 0 %

Zdroj: webové stránky Ministerstva financí Spojeného království

Energetika

Vývoj cen plynu a elektřiny má v Británii podobný průběh. Od druhého pololetí 2009, po silném propadu o 25 %, je patrný postupný nárůst cen obou komodit. Cena plynu v Británii se v prvním pololetí roku 2013 pohybovala okolo 9,7 eur za gigajoul a překročila tak cenu plynu v tuzemsku. Cena elektřiny je od roku 2012 v Británii dražší než v ČR a v prvním pololetí roku 2013 oscilovala lehce nad hranicí 0,11 EUR/kWh.

Vývoj cen energií – UK (ČR)

Zdroj: Eurostat, tarify pro velkoobchodce bez DPH

Spojené království spoléhá téměř z poloviny své produkce na zemní plyn, poté téměř třetinu na pevná paliva a z 16% na jadernou energetiku.

Investiční pobídky

Británie nabízí zahraničním investorům řadu zajímavých investičních pobídek, např. ve formě grantů či daňových zvýhodnění. Existuje zde 35 speciálních podnikatelských zón, jejichž podmínky se liší podle regionu, a které nabízejí různé finanční úlevy (např. tarifní/celní slevy) i nefinanční zvýhodnění (např. vysokorychlostní širokopásmové připojení k internetu).

Britská vláda dále aktivně podporuje inovace, a to prostřednictvím různých grantů a daňových úlev na výzkum a vývoj. Od 1. 4. 2013 zde také funguje speciální daňový režim týkající se přímého prodeje patentových práv a příjmů spojených s prodejem patentovaných produktů a licenčních příjmů - tzv. „Patent box“. Tyto zisky jsou zdaněny speciální 10% sazbou daně až do roku 2017.

V nové rubrice „Seznamka“ našeho Měsíčníku si postupně představíme jednotlivé programy nového programovacího období 2014-2020. Začínáme s prvním rozpočtovým okruhem „Inteligentní růst podporující začlenění“ a konkrétně programem Nástroj pro propojení Evropy (CEF - Connecting Europe Facility), který je jedním z nejvýznamnějších a mají z něj být financovány strategické projekty v oblasti dopravní, energetické a telekomunikační infrastruktury.

NÁSTROJ PRO PROPOJENÍ EVROPY (CEF)

Nástroj pro propojení Evropy - CEF (Connecting Europe Facility) je jedním z nejvýznamnějších programů, který je součástí finančního rámce EU 2014-2020. Z rozpočtu tohoto nástroje budou podpořeny strategické projekty v oblasti dopravní, energetické a telekomunikační infrastruktury. V současné době jsou infrastrukturní sítě v EU neúplné, neefektivní nebo na některých důležitých místech ani neexistují.

V původním návrhu, který Komise představila již koncem roku 2011, bylo pro program CEF počítáno s celkovou alokací 50 mld. eur. V březnu 2013 se však evropští lídři na summitu Evropské rady v Bruselu dohodli na nižším objemu 29,3 mld. eur (v cenách roku 2011). Schválená celková alokace programu CEF činí v běžných cenách 33,3 mld. eur.

Tato částka je financována z:

- a) rozpočtového okruhu 1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost ve výši 21,9 mld. eur, z toho:
 - aa) 15,0 mld. eur na dopravu,
 - ab) 5,9 mld. eur na energetiku
 - ac) 1,1 mld. eur na digitalizaci
- b) rozpočtového okruhu 1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost (z Kohezního fondu) ve výši 11,3 mld. eur a celá tato částka je určena na dopravu

Hlavním cílem nástroje je:

- rozvoj výkonného, udržitelného a efektivního propojení sítí v oblasti dopravy, energetiky a telekomunikací;
- budování chybějících přeshraničních vazeb a
- odstraňování dosavadních problémů podél hlavních trans-evropských dopravních koridorů.

CEF umožní realizaci řady důležitých projektů v jednotlivých státech. Pospěch z programu budou mít jak podniky, tak občané. Díky vytvoření tohoto centrálně spravovaného infrastrukturního fondu bude minimalizována administrativní zátěž spojená s čerpáním prostředků. Ekonomika Evropy by měla být ekologičtější, plánována je podpora čistších druhů dopravy. Jedním z cílů EU je také rozšíření vysokorychlostního širokopásmového internetového připojení do domácností a snazší využívání energie z obnovitelných zdrojů.

Do konce roku 2016 budou moci státy čerpat prostředky formou „národních obálek“, tzn., každý stát bude mít nárok na čerpání podle stejných pravidel, stejně jako je tomu v případě Kohezního fondu. Od roku 2017 bude již o tom, jaký projekt získá podporu z CEF rozhodovat Komise a členské státy se budou muset snažit uspět v silné mezinárodní konkurenci.

Doprava

V rámci dopravní infrastruktury se chce EU v budoucnu zaměřit na vybudování 9 hlavních koridorů, které budou plnit funkci

dopravní páteře jednotného evropského trhu. Hlavní dopravní síť má vzniknout do r. 2030. Mělo by dojít k propojení nejvýznamnějších míst východní a západní Evropy, k modernizaci silniční, železniční i letecké infrastruktury a k odstranění problematických míst. Přes ČR povedou tři hlavní koridory:

Výběr hlavních dopravních projektů v ČR - podpora z CEF

- **Baltsko-jaderský koridor:** silniční koridor Bielsko Biala – Žilina; železniční koridor Katowice - Ostrava - Brno - Wien & Katowice - Žilina - Bratislava - Wien
- **Koridor Východ-východní Středomoří:** železniční koridor Drážďany-Praha; Praha-Břeclav; Praha-Brno-Břeclav; Břeclav-Bratislava
- **Rýnsko-dunajský koridor:** železniční koridor Mnichov-Praha; Norimberk-Praha; silniční koridor Zlín-Žilina
- **Hlavní dopravní uzly sítě TEN-T:** přeshraniční projekt železniční koridor Vratislav-Praha; přeshraniční projekt silniční koridor Nowa Sól-Hradec Králové

Na hlavní dopravní síť by měla na úrovni členských států a regionů navazovat komplexní síť tras. Snahou Komise je zajistit, aby se do roku 2050 převážná většina občanů a podniků nacházela nejdále 30 minut cesty od hlavní sítě.

Energie

V rámci větší integrace vnitřního energetického trhu by mělo díky finančním prostředkům z programu CEF dojít ke snížení energetické závislosti EU na zbytku světa, k modernizaci a rozšíření energetické infrastruktury v Evropě a také k lepšímu zabezpečení dodávek energie. Cílem je, aby měli občané EU k dispozici dostatek energie a za dostupnou cenu.

Hlavní energetické PSZ v ČR – podpora z CEF

- Vnitřní vedení mezi místy: Vernéřov a Vítkov, Vítkov a Přeštice; Přeštice a Kočín; Kočín a Mírovka; Mírovka a Čebín
- Propojení plynárenských sítí s Polskem (mezi místy Libhošť – Hať - Kedzierzyn)
- Propojení plynárenských sítí s Rakouskem (mezi místy Baumgarten – Reinthal – Břeclav a také spojení jižní části českého přenosového systému v bodě Oberkappel)
- Prodloužení trasy ropovodu z Litvínova do německé rafinerie ve Spergau

Telekomunikace

Cílem EU je, aby všechny domácnosti měly časem k dispozici širokopásmové připojení k internetu alespoň o rychlosti 30 Mbps a nejméně 50% z nich nad 100 Mbps. Prostředky poputují také do vybudování systémů pro elektronické zadávání veřejných zakázek nebo do webového portálu e-justice.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (růst HDP, HDP per capita k průměru EU v PPS), fiskální stability (saldá veřejných rozpočtů k HDP a veřejného dluhu k HDP), cenové hladiny k průměru EU a saldo běžného účtu k HDP. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Růst HDP				HDP v PPS per capita k ø EU				Cenová hladina k ø EU			
	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Belgie	2,4	1,8	-0,3	0,0	118,0	119,0	119,0	119,0	112,3	110,2	109,6	108,6
Bulharsko	0,4	1,8	0,8	0,9	44,0	44,0	46,0	47,0	51,3	50,0	48,8	48,3
ČR	2,5	1,9	-1,3	-0,4	83,0	80,0	80,0	79,0	73,1	74,6	75,6	72,2
Dánsko	1,6	1,1	-0,5	0,7	123,0	128,0	125,0	125,0	143,0	140,4	142,6	140,5
Německo	4,2	3,0	0,7	0,4	115,0	119,0	121,0	121,0	107,0	103,5	102,0	101,1
Estonsko	3,3	8,3	3,2	3,0	63,0	63,0	67,0	68,0	77,3	74,8	75,9	76,9
Irsko	-0,8	1,4	0,9	1,1	128,0	127,0	127,0	129,0	125,6	118,1	118,7	117,0
Řecko	-4,9	-7,1	-6,4	-4,2	94,0	87,0	79,0	75,0	95,0	94,5	94,5	92,1
Španělsko	-0,3	0,4	-1,4	-1,5	103,0	99,0	98,0	97,0	97,7	96,6	96,9	94,9
Francie	1,7	2,0	0,0	-0,1	109,0	108,0	109,0	108,0	112,2	110,1	109,7	108,1
Chorvatsko	-2,3	0,0	-2,0	-1,0	62,0	58,0	61,0	61,0	76,3	75,2	73,0	69,9
Itálie	1,7	0,4	-2,4	-1,3	104,0	101,0	100,0	98,0	104,8	101,2	102,9	102,5
Kypr	1,3	0,5	-2,4	-8,7	100,0	97,0	94,0	91,0	89,8	88,7	88,7	87,4
Lotyšsko	-0,9	5,5	5,6	3,8	54,0	54,0	58,0	62,0	76,0	70,0	71,2	71,6
Litva	1,5	5,9	3,7	3,1	58,0	61,0	66,0	70,0	67,0	63,6	64,5	63,9
Lucembursko	2,9	1,7	0,3	0,8	255,0	267,0	271,0	271,0	121,5	122,3	123,3	122,1
Maďarsko	1,3	1,6	-1,7	0,2	65,0	65,0	66,0	66,0	63,2	63,0	61,5	60,3
Malta	3,2	1,8	1,0	1,4	84,0	87,0	87,0	86,0	78,0	77,4	78,4	77,8
Nizozemsko	1,6	1,0	-1,0	-0,8	132,0	131,0	131,0	128,0	107,9	107,8	108,4	107,6
Rakousko	2,1	2,7	0,8	0,6	125,0	127,0	129,0	131,0	107,9	105,1	105,7	105,5
Polsko	3,9	4,5	1,9	1,1	61,0	63,0	65,0	66,0	58,1	60,4	58,6	56,7
Portugalsko	1,9	-1,6	-3,2	-2,3	80,0	80,0	78,0	75,0	89,2	87,4	87,8	85,9
Rumunsko	-1,1	2,2	0,7	1,6	47,0	47,0	47,0	49,0	57,5	57,4	58,8	55,4
Slovinsko	1,2	0,6	-2,3	-2,0	87,0	84,0	84,0	82,0	87,9	86,1	84,9	82,9
Slovensko	4,4	3,2	2,0	1,0	73,0	73,0	74,0	75,0	73,2	70,3	70,7	70,4
Finsko	3,3	2,8	-0,2	0,3	114,0	113,0	115,0	115,0	124,0	121,7	122,2	121,7
Švédsko	6,6	3,7	0,7	1,5	120,0	124,0	127,0	128,0	107,6	119,7	125,7	128,6
UK	1,8	1,0	0,3	0,6	111,0	111,0	109,0	110,0	96,8	107,8	108,7	116,5
EU	2,1	1,6	-0,3	1,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Saldo veřejných rozpočtů k HDP				Veřejný dluh k HDP				Saldo běžného účtu k HDP			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Belgie	-3,8	-3,7	-3,9	-2,9	95,5	97,8	99,6	101,4	1,9	-1,1	-1,4	1,4
Bulharsko	-3,1	-2,0	-0,8	-1,3	16,2	16,3	18,5	17,9	-1,5	0,1	-1,3	-2,6
ČR	-4,8	-3,3	-4,4	-2,9	37,8	40,8	45,8	48,3	-3,9	-2,7	-2,5	-2,4
Dánsko	-2,5	-1,8	-4,0	-1,7	42,7	46,4	45,8	45,0	5,9	5,6	5,2	4,5
Německo	-4,1	-0,8	0,2	-0,2	82,4	80,4	81,9	81,1	6,2	6,2	7,0	6,3
Estonsko	0,2	1,2	-0,3	-0,3	6,7	6,2	10,1	10,2	2,9	2,1	-1,2	-2,2
Irsko	-30,8	-13,4	-7,6	-7,5	92,1	106,4	117,6	123,3	1,1	1,1	4,9	3,1
Řecko	-10,7	-9,5	-10,0	-3,8	148,3	170,3	156,9	175,2	-10,1	-9,9	-3,1	-2,8
Španělsko	-9,7	-9,4	-10,6	-6,5	61,5	69,3	84,2	91,3	-4,5	-3,7	-1,1	1,6
Francie	-7,1	-5,3	-4,8	-3,9	82,4	85,8	90,2	94,0	-1,6	-1,9	-2,3	-1,6
Chorvatsko	-5,2	-5,7	-3,8	-4,7	42,2	46,7	53,7	57,9	-0,9	-0,8	0,0	0,4
Itálie	-4,5	-3,8	-3,0	-2,9	119,3	120,8	127,0	131,4	-3,5	-3,1	-0,7	1,0
Kypr	-5,3	-6,3	-6,3	-6,5	61,3	71,1	85,8	109,5	-9,8	-4,7	-11,7	-1,9
Lotyšsko	-8,1	-3,6	-1,2	-1,2	44,4	41,9	40,7	43,2	2,9	-2,2	-1,7	-2,1
Litva	-7,2	-5,5	-3,2	-2,9	37,9	38,5	40,7	40,1	0,1	-3,7	-0,5	-1,0
Lucembursko	-0,9	-0,2	-0,8	-0,2	19,2	18,3	20,8	23,4	8,2	7,1	5,6	6,3
Maďarsko	-4,3	4,3	-1,9	-3,0	81,8	81,4	79,2	79,7	1,1	0,8	1,6	2,5
Malta	-3,6	-2,8	-3,3	-3,7	67,4	70,3	72,1	73,9	-4,7	-0,2	0,4	0,0
Nizozemsko	-5,1	-4,5	-4,1	-3,6	63,1	65,5	71,2	74,6	7,8	10,1	9,9	8,6
Rakousko	-4,5	-2,5	-2,5	-2,2	72,0	72,5	73,4	73,8	3,4	1,4	1,8	3,1
Polsko	-7,9	-5,0	-3,9	-3,9	54,8	56,2	55,6	38,6	-5,1	-4,9	-3,5	-2,5
Portugalsko	-9,8	-4,4	-6,4	-5,5	94,0	108,3	123,6	123,0	-10,6	-7,0	-1,5	0,1
Rumunsko	-6,8	-5,6	-2,9	-2,6	30,5	34,7	37,8	38,6	-4,4	-4,5	-4,0	-3,9
Slovinsko	-5,9	-6,4	-4,0	-5,3	38,6	46,9	54,1	61,0	-0,6	0,0	2,3	4,8
Slovensko	-7,7	-5,1	-4,3	-3,0	41,0	43,3	52,1	54,6	-3,7	-2,1	2,3	2,5
Finsko	-2,5	-0,8	-1,9	-1,8	48,6	49,0	53,0	56,2	1,5	-1,5	-1,9	-1,7
Švédsko	0,3	0,2	-0,5	-1,1	39,4	38,4	38,2	40,7	6,8	7,0	7,1	7,0
UK	-10,2	-7,8	-6,3	-6,8	79,4	85,5	90,0	95,5	-3,3	-1,4	-3,7	-2,7
EU	-6,5	-4,4	-4,0	-3,4	80,0	82,5	85,3	89,8	0,4	0,7	1,3	1,6

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

